

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: Рев-53/03
Бања Лука, 14.4.2005.**

У ИМЕ НАРОДА!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Стаке Гојковић, као предсједника вијећа, Петра Бајића, Смиљане Мрше, Стевана Савића и Драгослава Лукића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца М. П. из С., Д. С. и Ц. Г., кога заступа Ј. Т., адвокат из Б. Л., против тужене Н. К. из Б.Л., ради предаје у посјед стана, одлучујући о ревизији тужене против пресуде Окружног суда у Б. Л., број Гж-2795/01 од 02.10.2002. године, на сједници одржаној 14.04.2005. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Б. Л., број П-2289/00 од 25.09.2001. године обавезана је тужена К. Н. да тужиоцу преда у посјед двособан стан у Б. Л.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Б. Л. број Гж-2795/01 од 02.10.2002. године жалба тужене је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Благовремено изјављеном ревизијом тужена побија другостепену пресуду, а како то произилази из навода ревизије, због погрешне примјене материјалног права, с приједлогом да се иста уважи обје пресуде преиначе и тужбени захтјев одбије.

Одговор на ревизију није поднесен, нити се Републички јавни тужилац изјаснио о поднесеној ревизији.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужиоца да му тужена, као власнику преда у посјед стан у Б. Л.

Наконведеног поступка првостепени суд је утврдио: да је тужилац као носилац станарског права по основу уговора о купопродаји – откупу непокретности Ин број 3511-5167-4 од 17.03.1992. године, кога је закључио са Државом СФРЈ – ССНО – Војно грађевинске дирекције С., откупио предметни стан; да је В. П... рјешењем Ин број 33/5-203 од 15.02.1993. године К. М., сину В. – супругу тужене, додијелила на кориштење предметни стан, који је са грађевинском службом В.П... Б. Л. дана 5.4.1994. године под бројем 39-75/46 закључио уговор о кориштењу предметног стана; да је рјешењем Органа за гарнизонске – стамбене послове број Инт 29/1-163 од 26.06.1997. године тужена као супруга погинулог К. М. одређена за носиоца станарског права на предметном стану; да је тужилац писменом од 18.02.1993. године обавијестио К. И. К. В. Р. С. «да је предметни стан напустио 11.06.1992. године и са ШЦОМЈ прешао у СР Југославију као и да се истог дана у тај стан уселио К. М. и да овим путем обавјештава да предметни стан уступа на располагање» и да тужена предметни стан држи у посједу.

Полазећи од овог утврђења које не може бити предмет побијања и оцјењивања у овом ревизијском поступку, с обзиром на изричиту забрану садржану у одредби чл. 385. ст. 3. Закона о парничном поступку («Службени лист СФРЈ» број 4/77 до 35/91, и «Службени гласник РС» број

17/93 од 32/94, у даљем тексту: ЗПП), сада одредби чл. 240. ст. 2. Закона о парничном поступку («Службени гласник РС» број 58/03 и 85/03, у даљем тексту: ЗПП РС), нижестепени судови су правилно закључили да је тужилац, као носилац станарског права на предметном стану, тај стан купио на основу наведеног уговора о купопродаји – откупу непокретности и стекао право власништва на њему, па да је отуда активно легитимисан да од тужене тражи предају у посјед предметног стана коју тужена користи без ваљаног правног основа.

Према томе, нижестепени судови нису погрешно примјенили материјално право на штету тужене када су јој, позивом на одредбе чл. 37. Закона о основним својинско-правним односима («Службени лист СФРЈ» број 6/80 и 36/90 даље: ЗОСПО), наметнули обавезу да предметни стан преда у посјед тужиоцу.

Не могу се прихватити приговори ревизије тужене: 1. да тужилац није активно легитимисан у овом спору, јер да није уписан у земљишним књигама као власник предметног стана и 2. да је тај стан њеном пок. супругу и њој додјељен на коришћење од стране надлежног органа В. Р. С., као даваоца стана на коришћење.

Тужилац је као носилац станарског права на основу наведеног уговора откупио предметни стан. По том основу тужилац је стекао право власништва на предметном стану без обзира што у земљишним књигама на њега није уписано право власништва. Откуп тога стана извршено је на основу одредаба Закона о стамбеном обезбјеђењу у ЈНА («Службени лист СФРЈ» број 84/90) који је дозвољавао откуп и прописао све битне услове за закључење уговора о откупу стана почев од субјекта права на откуп до начина како се утврђује откупна цијена. Према томе, право откупа стана, какав је овдје случај, извире из самог закона. Дакле, у питању је такво стицање код кога превлађује елемент оргинарног стицања права власништва. За оргинарно стицање (стицање по основу закона, наслједства и одлуке државног органа – чл. 20. ЗОСПО) упис у јавне књиге није нужан услов, јер такав упис је деклараторног карактера.

Тачна је тврдња ревизије тужене да је предметни стан од стране стамбеног органа В. Р. С. у 1993. години додјељен на кориштење њеном супругу, а после његове смрти њој, који и данас користи.

Међутим, ревидент губи из вида одредбе чл. 2. ст. 2. Закона о престанку примјене Закона о напуштеној имовини («Службени гласник РС» број 38/98 до 96/03) којом је прописано да свако станарско право или уговор о кориштењу закључен у периоду између 01.04.1992. и 19.12.1998. године престаје да важи, па је престао да важи и уговор о кориштењу предметног стана закључен са стамбеним органом В. Р. С. у 1993. години и стога је отпао правни основ по којем тужена предметни стан држи у посједу.

Неосновано је позивање тужене на Споразум о сукцесији имовине бивше СФРЈ, јер овдје је у питању право власништва на предметном стану на којем је тужилац стекао то право прије распада бивше СФРЈ као суверене државе, па стога се наведени Споразум о сукцесији не односи на имовину која је по основу наведеног закона бивше СФРЈ прешла у власништво тужиоца као физичког лица који је на том стану прије његовог откупа имао станарско право.

Остали наводи ревизије нису од значаја за правилност и законитост побијане пресуде.

Нижестепене пресуде су према томе засноване на правилној примјени материјалног права. Како нису захваћене недостацима на које овај суд пази по службеној дужности, ревизија тужене се указује неоснованом, па је примјеном одредби чл. 393. ЗПП у вези с чл. 456. ст. 1. ЗПП РС, одлучено као у изреци.

Предсједник вијећа
Стака Гојковић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Братић Душанка